

23491445-2	21/07/2010	ידיעות אחרונות - כותרת	עמוד 33	3	7.27x31.68
התנועה הקונסרבטיבית התנועה הקונסרבטיבית - 24180					

איתן הבר • מלחמות היהודים

מאזן איתה

בראשית שנות ה־70 היה לח"מ הכבוד, ובעיקר העונג, להיות שותף לתוכנית הטלוויזיה המיתולוגית או "חיים שכא לה". אחת התוכניות הראשונות הוקדשה לשלמה גורן, הרב הראשי לצה"ל ומאושיות הציונות הדתית. יחד עם בעל התוכנית, עמוס אטינגר, באנו לביתו בתל־אביב של דוד בן־גוריון כדי לצלם ולהקליט את חוות דעתו וסיפוריו על הרב. למותר לציין כמה היינו נרגשים: לא כל יום נפגשים עם איש אגדה עוד בחייו. אחרי שהצבנו את המצלמה והכנו את המיקרופון גם, שאלנו את בן־גוריון על הרב גורן.

"הו", החזיר בן־גוריון, "גורונצ'יק (שמו של גורן בטרם המיר לשם עברי) רב גדול, רב טוב מאוד. הנה, למשל, הנכדה שלי רצתה להתחתן. היא לא יהודייה, כיוון שאמא שלה לא יהודייה. הלכנו לרב אחד שסירב לחתן אותה. פנינו לרב שני, וגם הוא סירב, ועוד סירב. פנינו לרב גורן, וצ'יק־צ'אק עשה אותה יהודייה". בימים ההם, גם בימים אלה, הייתה אמירה כזו של בן־גוריון מפילה ממשלות. אנחנו, באווירה של אותם ימים, נוהרנו כהוגן ולא שידרנו. כך, אולי, מנענו נפילה של ממשלה בישראל.

שאלת הגיור היא המוקש הממתין לכל ממשלה כמעט מיום כינון המדינה. כמעט כל ראשי הממשלות בישראל נזהרו מאוד שלא לדרוך על המוקש הזה, שפירושו האמיתי הוא פילוג וקרע בעם היהודי. ואיזה ראש ממשלה ישראלי ירצה להיכנס להיסטוריה כמי שקרע את העם היהודי?

נתחיל מהסוף: לדעת הח"מ לא קמה ולא תקום במדינת ישראל, לפחות לא בעתיד הנראה לעין, ממשלה שתשנה, תמיר, תחליף את שיטת הגיור, אלא שינויים מינוריים. הייתי מסתכן ואומר שעדיין לא נולד ראש ממשלה בידו שלים שיתחוב את ידו בקן הצרעות הזה. ביבי נתניהו, עם כוונות טובות, ינסה לתקן את חוקי הגיור? חברים יקרים, הוא לא מתאבר שיעי.

שאלת הגיור היא המוקש הממתין לכל ממשלה כמעט מיום כינון המדינה

למן ראשיתן של התנועה הרפורמית (גרמניה, ראשית המאה ה־19) וכינון יסודותיה של התנועה הקונסרבטיבית (גרמניה ומזרח אירופה, ראשית המאה ה־20), הן מהוות מטרות נקודה ליהדות האורתודוקסית, שרואה בהן אויבות לכל דבר. הרפורמים, הטוענים שהיהדות לא מוגדרת בהלכה, והקונסרבטיבים, שמבקשים לשמר את ההלכה שלא בצורה אורתודוקסית, כבר כ־200 שנה כתובת לאיבה קשה – יהודים הרי תמיד צריכים משהו לשנוא. יהודים אורתודוקסים רבים לא רואים ברפורמים ובקונסרבטיבים אחים יהודים. גרוע מזה, במקרים רבים אורתודוקסים יעדיפו גויים מוחלטים על פני מי שכמוהם הולך לבית כנסת יהודי בליל שבת. הולך? נוסע! טפו! למלחמה בין האורתודוקסים לבין הרפורמים והקונסרבטיבים פנים רבות. המלחמה נמשכת, עם הפוגות, מרגע כינון אותם שני זרמים ביהדות, אולם הקמת מדינת ישראל תיעלה את הקרבות האינסופיים הללו, בעיקר אבל לא רק, לעניין הגיור, שעולה עכשיו שוב על הפרק בעקבות הצעתו של ח"כ רוד רותם.

אני סבור שאין להצעה זו שום סיכוי להתקבל, והיא רק עוד פרק עצוב ב"מלחמת היהודים". וכל כך למה? כי נוצר מאז וז אימה: הרפורמים והקונסרבטיבים מהווים את רוב מניינה ובניינה של הקהילה היהודית בארה"ב. אנו זקוקים ליהודים הללו כמו אוויר לנשימה. בצד השני של המאזן נמצאות המפלגות הדתיות בישראל, שמחזיקות את הממשלה במקומות הכי רגישים ועדינים. כל ראש ממשלה ישראלי, בוודאי ביבי נתניהו (שאחת מנשותיו הייתה אמריקאית, גיורת), יודע שאם ייענה לתביעות האורתודוקסיות בישראל לגיור הוא יאבד מיליוני יהודים אמריקאים. מי המטורף שינסה לפתור בעיה קשה כזו? לכן היא לא תיפתר, כנראה לא בימינו. ותיק"ו (תש"ב יתרץ קושיות ובעיות). ■